

SŁOWO

ROK XVIII NR. 125 (5407)

. WILNO PONIEDZIAŁEK 8 MAJA 1939 R.

CENA 20 GR.

Zachód wobec Rzeszy

PARYŻ, w maju

Pisałem, że Francja stosuje taktykę defenzywną i wyczekiwa nia wobec Rzeszy. Ale to określe nie stosuje się nietylko do Francji. Jest prawdziwe również w stosun ku do Anglii, tembardziej jeśli chodzi o Stany Zjednoczone.

Nie wyczuwam tutaj najmniej szych tendencji agresywnych wobec Rzeszy, ani też ochoty do popierania czy zachęcania takich zamiarów, gdyby gdziekolwiek istniały. Poparcie udzielane fikcyjnym zresztą tendencjom wyzwoleńcym czeskim jest, nara - zie przynajmniej, czysto platoni - czne. Nie wygląda na to, by choć by dyplomatycznie, rządy Zachodu zamierzały się ująć za losem Czechów, gdyby np. pomiędzy rządowym Hachą a rządem berlińskim wybuchły nieporozumie nia. Tak samo nie wyczuwa się tutaj cienia zainteresowania sami Słowacji, — w przeciwień stwie do Rzymu, gdzie jest pew ne zrozumienie dla tej sprawy. Tutaj nikt się nie interesuje, czy Słowacja zostanie niezależną, czy też będzie przyłączona do Rzeszy lub Węgier.

Różnica pomiędzy stanowis - kiem Zachodu wobec Rzeszy w roku ub. i teraz polega wyłącz - nie na tem, że w 1938 nietylko pozostawiano inicjatywę Rzeszy, ale jeszcze ułatwiano jej sukcesy presją na sprzymierzeńców, w nadziei, że „nasycony“ Hitler się uspokoi. To się skończyło. Presji na Polskę w kierunku ustępstw nikt nie wywiera. Nikt nie wierzy, by koncesje dały rezultaty. Ale cała taktyka wobec Rzeszy pozostaje czysto obronna. Nikt nie wysuwa pod jej adresem żad nych żądań.

Rezultatem tego jest, że in - iatywa dyplomatyczna pozostaje wciąż w ręku Hitlera. Jeśli on

chce, w Europie przychodzi od - preżenie. Jeśli dalej naciska, „tension“ trwa. To on decyduje o deszczu i pogodzie. Reszta mę zów stanu ustosunkowuje się do aktów Hitlera, opiera mu się bardziej lub mniej stanowczo, la wiruje bardziej lub mniej zręcz nie. Na tem koniec. Kontrofensy wy niema. Bo kontrofensywa nie są wolania prasowe. Nie są przymierza o charakterze czysto obronnym.

Zdawaćby się mogło, że to lewi ca zaprezentuje program wojow niczy wobec Hitlera. W rzeczy - wistości mu pomaga. Popierwsze, codzien przynosząc najbardziej sensacyjne wieści o jego zamia rach, wyolbrzymia jego możliwo ści i denerwuje własną ludność. Powtóre ciągle kracze, że „front pokoju“ jest bezsilny póki w nim nie biorą udziału Sowiety, co jest, jeśli nie wręcz nieprawdą, to przynajmniej grubą przesadą. A szczytem wszystkiego jest że labourysty angielscy prowadzą kampanję przeciw służbie wojskowej w Anglii, zaś socjaliści francuscy walczą z przedłuża - niem czasu pracy we Francji. Jak ci ludzie chcą prowadzić „moc - ną“ politykę przeciw „faszyzmowi“ tego doprawdy nikt pojąć nie może.

Dla ukoronowania tego wszyst kiego, niektóre pisma lewicowe drukują artykuły wyraźnie defety - styczne np. dzisiejsza „L'Oeu vre“ umieszcza naprawdę skandali czny artykuł p. Marcel Déat. To jest swoją drogą ciekawa psy chologiczna zagadka: prości robo tnicy, gdy ich zapyta o Gdańsk, zgodnie powiadają: ah, jeśli Hit ler tam wejdzie, to wojna — a działacze lewicowi, niby to wal czący z hitleryzmem, już chcieli by nowego Monachium....

Czy inicjatywa pozostanie wie cznie w ciągu Hitlera? Bo teraz może on spać spokojnie: jeśli on

samego balu nie otworzy, to go nie będzie. Czy tak będzie zawsze?

Prym w koalicji przeciwnie - mieckiej dźwierzy bezapelacyjnie Anglia. Ona decyduje ostatecz - nie o polityce wszystkich swych partnerów. Jak pisze dowcipnie w dzisiejszym „Gringoire“ p. An dré Tardieu, ironizując zlekka obecny rząd fracuski: „ne dirige pas qui veut“. Nie wystarcza - chcieć prowadzić, by móc prowa dzić.

Anglia — to zawsze jeszcze Chamberlain. A Chamberlain chce nadal tego samego: przece - kać i wojny uniknąć. Nie zmienił celu. Zmienił tylko metody. Sto - sował ustępstwa. Obecnie stosu je sojusze i gwarancje. Nie od - kłada rzućenia prestiżu i potęgi Anglii na szalę do ostatniej chwi li, zawczasu powiada, gdzie bę dzie rzucona. Stale jednak zazna - cza: pierwszym będzie miał słuchać Hitlera.

Hitler, jak dotąd, wojny nie ry zykuje. Coptawda ciągle jazdy dygnitarzy III Rzeszy robią wra - żenie, że namawia Włochy na wspólny akt rozpacy. Nara - zie utrzymuje napięcie. Napięcie, które, à la longue, staje się nie znośne. Nerwy wszystkich są bardzo zmęczone. Czy będą mog li bez końca to napięcie znośić?

Osobiście skłaniam się do na - następującej hipotezy. Ducho - wym szefem rządu angielskiego staje się coraz bardziej Winston Churchill. Bo to on, stary imper jalista, a nie piękny Eden, ani tembardziej Duff Cooper, jest istotnym reprezentantem groź - nej siły brytyjskiego lwa. To on potomek Wielkiego Księcia of Marlborough, jest jedynym kan dydatem na premiera na wypa - dek wojny. To dookoła niego skupiają się nadzieje. Ostatnio w parlamencie nawet jeden z pos - iów labourystów zapytał Chamberlaina, kiedy zamierza

ustąpić swe miejsce temu arysto kratycznemu super - konserwa - tyście. Bo przecie mówił, Pan robi teraz politykę Churchilla. Sam Churchill ją przeprowadzi lepiej.

I tak jest. Churchill żądał naj ścisłego sojuszu z Francją — ten sojusz jest. Churchill żądał wyraźnych zobowiązań na konty nencie — te zobowiązania są. Churchill żądał służby wojsko - wej — wprowadzono ją. Churchill żąda współpracy z Rosją — tę współpracę się ustala. Już w cza - sie wojny Churchill był głów - nym orędownikiem ofensywy salo - niczkiej — obecnie słyszy się że wsząd, że na wypadek wojny Anglija i Francja będą bronić linii Maginota na zachodzie, a od strony Włoch i Bałkanów spro - bują zaatakować Rzeszę.

Przedłużanie się napięcia, tem bardziej nowe wypadki, spowo - dowane przez Hitlera, będą miały jako skutek bądź upadek Cham berlaina i zastąpienie go przez Churchilla, bądź przynajmniej wejście Churchilla do gabinetu. A z tą chwilą, gdy w nim będzie, będzie jego faktycznym leade - rem. Jest zbyt wybitnym, by ode grywać rolę drugorzędą. Siłą rzeczy, polityka angielska stanie się wówczas w całej pełni polity ką Winstona Churchilla.

A wówczas sytuacja dla Hitle ra zasadniczo się zmieni. Dotąd inicjatywa jest w jego ręku: Trze ba będzie się nią z Churchillem podzielić. I wtedy nietylko świat będzie czekał w ciągiem napięciu, co też zrobią Niemcy, ale i Rze - sza będzie z niepokojem szła spać, myśląc co też zrobi Chur - chill. Bo Churchill jest człowie kiem, który jest w stanie powie dzieć: trzeba tę zabawę koń - czyć. Pokój czy wojna. I wojne zrobi. I ją też wygra.

Lup.

Szwecja i Norwegia nie chcą paktu z Rzeszą Finlandja i państwa bałtyckie przyjęły propozycję niemiecką

TALLIN. Pat. Dziennik „Paevaleht“, pisząc o zawarciu paktu o nieagresji w państwach bałtyckich z Niemcami, podkreśla że pod czas kiedy Norwegia i Szwecja zajęły stanowisko negatywne co do zawarcia paktu nieagresji z Niemcami, Finlandja oraz państwa bał - tyckie uważają, że jest to pasywna umowa, nie zagrażająca nikomu a zobowiązująca Niemcy, przyczem państwa bałtyckie mają już po - dobne umowy zwarte z Sowietami.

TALLIN. Pat. Komunikat oficjalny o rozmowach przeprowa - dzonych między ministrem spraw zagranicznych estońskim a mini - strem spr. zagr. lotewskim Muntersem w sprawie zawarcia paktu o nieagresji z Niemcami jest następujący: Konferencja między obu ministrami trwała przez sobotę do wieczora, poczem min. Munters który był zaproszony do Tallina przez min. spr. estońskiego Seltera opuścił Tallin wieczorem tegoż dnia.

Rezultatem konferencji będą specjalne instrukcje, przesłane posłom estońskiemu i lotewskiemu w Berlinie. Po wspólnej decyzji zasadniczej zgody Estonji i Łotwy, dotyczącej propozycji rządu nie - mieckiego, według decyzji obu rządów, załatwienie spraw dalszych będzie wspólne i w razie potrzeby minister spraw zagr. estoński Sel - ter uda się następnie do Rygi dla przeprowadzenia dalszych rozmów

Odpowiedź Anglii NA PROZYCJE SOWIETÓW

LONDYN. Pat. Ambasador brytyjski w Moskwie otrzymał wczoraj rano tekst odpowiedzi brytyjskiej na propozycje sowiec - kie. W dniu dzisiejszym ambasador odbędzie rozmowę z Mołotowem

Expose Mołotowa

MOSKWA. Pat. Według opinii tutejszych kół politycznych, głównymi punktami porządku dziennego 3-ciej sesji najwyższej ra - dy ZSRR, zwolanej na 25 bm., będzie uchwalenie budżetu na rok bieżący oraz expose Mołotowa, które oczekiwane jest tu z wielkiem zainteresowaniem.

MOSKWA. Pat. Według informacji ze źródeł nieoficjalnych drugim zastępcą Mołotowa, jako komisarza spraw zagranicznych mianowany został Dekazanow, Kaukazyk, homo novus w dyplo - macji sowieckiej. Mołotow objął urządowanie w ludowym komisar - jacie spraw zagranicznych.

Kwestja Dardanell

BUKARESZT. Pat. Minister spr. zagr. Gafencu, który w so - botę wieczorem powrócił do Bukaresztu, oświadczył dziennikarzom iż jest zadowolony z wyników swej podróży do stolic europejskich.

ANKARA. Pat. Rumuński minister spraw zagranicznych Gafencu przybędzie do Stambułu 17 maja.

MOSKWA. Pat. Jak donosi agencja Tass, zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych Potiemkin, który bawił ostatnio w Ankarze, odbył z kierownikami rządu tureckiego kilka rozmów w sprawach polityki zewnętrznej. Wzajemna wymiana zapatrywań stwierdziła istnienie wspólnych poglądów i dążenia do wzmożenie - nia przyjaźni między obu państwami w interesie pokoju powszech nego. W dn. 5 maja Potiemkin odjechał do Moskwy.

SOFJA. Pat. W drodze z Ankary zatrzymał się tu dziś zastę - pca sowieckiego komisarza spraw zagranicznych Potiemkin. Odbył on rozmowę z premierem i ministrem spraw zagranicznych Kiossei wanowem. Przyjęty był też na audjencji przez króla. O godz. 22 Po - tiemkin odjedzie do Bukaresztu.

Pierwszy występ sportowców litewskich w Warszawie

WARSZAWA. Pat. W niedzielę dnia 14 bm. odbędzie się w Warszawie na boisku Polonii międzynarodowy mecz piłkarski pomię - dzy reprezentacjami Kowna i Warszawy. Będzie to pierwszy występ litewskich piłkarzy w Polsce.

Italia zawarła sojusz wojskowy z Niemcami

MEDJOLAN. Pat. Agencja Stefani podaje: Przewi - dziane na dziś rano drugie posiedzenie konferencji włosko - niemieckiej, nie odbyło się, ponieważ tematy do dyskusji zo - stały w całości zbadane w rozmowie sobotniej. Przewidują, że po południu zostanie ogłoszony komunikat oficjalny, który bę - dzie bardzo krótki.

Włoski minister spraw zagranicznych opuścił hotel o godz. 11-ej i udał się do pałacu rządowego, celem zajęcia się sprawami bieżącymi swego resortu.

Min. Ribbentrop wraz z małżonką opuścił hotel koło południa i ze swiata zwiedził katedrę, pałac Sforzów i inne za bytki. Podczas zwiedzania miasta minister spr. zagr. Rzeszy przeszedł przez dzielnicę ludową Medjolanu.

Obaj ministrowie spraw zagranicznych spotkali się ponownie koło g. 13 m. 30 na śniadaniu, w którym wzięli ud - ział członkowie obu delegacji oraz wszystkie osobistości po - lityczne i partyjne.

MEDJOLAN. Pat. Po zakończeniu rozmów włosko - nie - mieckich w Medjolanie ogłoszony został następujący komuni kat urzędowy:

W czasie rozmów, jakie minister spr. zagr. Italji hr Ciano i minister spraw zagr. Rzeszy von Ribbentrop odbyli w dniach 6 i 7 maja w Medjolanie, obecna ogólna sytuacja poli - tyczna była przedmiotem uważnego badania. STWIERDZO NO PONOWNIE CAŁKOWITĄ ZGODNOŚĆ POGLĄDÓW OBU RZĄDÓW I POSTANOWIONO USTALIĆ OSTATECZ - NIE STOSUNKI OBU PAŃSTW OSI W SPOSÓB FORMAL - NY W PAKCIE POLITYCZNYM I WOJSKOWYM.

Italia i Rzesza są przekonane, że w ten sposób przychy - niają się skutecznie do zapewnienia pokoju w Europie.

Komentarz Niemieckiego Biura informacyjnego

BERLIN. Pat. Niemieckie Biuro Informacyjne podaje z Rzy mu: Końcowy komunikat o medjolańskim spotkaniu Ribbentrop - Ciano został przyjęty z wielkiem zadowoleniem nietylko w politycz - nych, lecz również we wszystkich pozostałych kołach włoskich.

Koła polityczne uważają formalne zawarcie paktu politycz - no - wojskowego nie za sensację, lecz za naturalne następstwo zwią zania losów obu narodów, chociaż decyzja medjolańska w zasadzie faktycznego.

nie idzie dalej niż prawnicze sformułowanie istniejącego już stanu Działalność osi może być przecież — tak powtarza się tutaj — oceniana jedynie jako instrument pokoju a nie narzędzie wojny.

U podstaw paktu wojskowego nie ma żadnych zamiarów agre sywnych, jak to wynika niedwuznacznie z komunikatu oficjalnego. Szczegółowe wykonanie zasadniczej, powziętej w Medjolanie decyzji pociąga za sobą konieczność głębszych omówień. Ale demokracje mogą być spokojne, że odpowiednik ich parlamentarnych „przetar - gów“ przy stale pogłębiających się kontaktach niemieckich i włos kich wojskowych jest z góry wykluczony.

„Giornale d'Italia“ zaleca porozumienie z Polską

RZYM. Pat. „Giornale d'Italia“ w korespondencji z Warsza wy stwierdza, że mowa min. Becka spotkała się z bezwarunkowem poparciem wszystkich Polaków bez różnicy i przynależności partyj nych. Mowa jest oceniana w Polsce jako spokojna, poważna, godna i odpowiadająca podstawowym zasadom polityki polskiej.

Umiarkowany ton mowy pozostawia Niemcom wszelkie moż liwości rozpoczęcia odpowiednich kroków celem porozumienia z Polską.

Paryż i Londyn o sojuszu włosko-niemieckim

PARYŻ. P.T. „Temps“ w artykule wstępnym zatytułowanym „Rozmowy medjolańskie“ uważa, że wydarzenia polityczne rozwijają się ostatnio w kierunku i w rytmie innym niż to spodziewały się Niemcy i Włochy. „Temps“ przytacza z kół włoskich, że zapowiadają, iż oś wyjdzie wzmocniona z tych rozmów. W jakiej formie i przy pomocy jakich środków, dziennik stawia znak zapytania. Być może, że rozwój wydarzeń pójdzie w kierunku przekształcenia polityki uzgodnionej w ścisły sojusz wojskowy, lecz, zdaniem „Temps“, niewiele zmieniłoby to jednak w układzie faktycznym w Europie. Zagadnie nie stosunków polsko-niemieckich jest specjalnie drażliwe dla rządu włoskiego nie tylko ze względu na tradycyjne przyjazne stosunki między Polską i Włochami, lecz również ze względu na własne i najbardziej oczywiste interesy Włochy.

LONDYN. PAT. Komunikat włosko-niemiecki, zapowiadający zawarcie traktatu sojuszniczego, politycznego i wojskowego między Rzeszą Niemiecką i Włochami nie wywołał w miarodajnych kręgach londyńskich większego wrażenia. Rzecznicy Foreign Office podkreślają, że od dawna oś Berlin — Rzym miała wszelkie ce

chy sojuszu, wobec czego sformułowanie tego stanu rzeczy na piśmie nie sprawi żadnej różnicy. Fakt, że Włochy w obecnej chwili odstąpiły się na podpisanie formalnego sojuszu wojskowego z Niemcami, dowodzi w pojęciu Anglii do jakiego stopnia polityka włoska straciła swą samodzielność i zmuszona jest podporządkować się interesom niemieckim.

W obecnej chwili ogłoszenie o postanowieniu zawarcia formalnego sojuszu przez oba kraje posiada bowiem — zdaniem angielskich kół miarodajnych — jedynie wartość propagandową dla Niemiec na użytek wewnętrzny.

Hitler chce w ten sposób, jak uważają w Londynie, odciągnąć zainteresowanie Niemców od odpowiedzi udzielonej przez ministra Becka oraz przekonać własne społeczeństwo, że skutecznie rozbija politykę okrażania Niemiec — jak określa Hitler — politykę frontu pokoju przeciw agresji pod egidą W. Brytanii.

Stronie włoskiej podpisanie formalnego sojuszu z Niemcami nie daje — zdaniem kół angielskich — żadnej korzyści. Przeciwnie, w Londynie uważają, że nastroje są przeciw Niemcom. Dlatego zwiążanie Włoch z Niemcami w złami sojuszu nie wywoła życzliwej reakcji w narodzie włoskim.

Wykroczenia antypolskie na Śląsku Opolskim

BERLIN. Pat. Z Opola donoszą, że od czasu rozbicia przedstawi polskiego teatru z Katowic w Strzelcach (Śląsk niemiecki) do chwili obecnej Polacy tamtejsi nie mają spokoju. Liczne sądy, które zostały wybite w mieszkaniach prywatnych i lokalach będących własnością polskich instytucji nie dają się jak donoszą opolskie „No winy Codzienne“ — już poprostu obliczyć. Bez żadnej przesady — pisze dziennik — można powiedzieć, że ktokolwiek przechodzi ulicą przed domem polskim, a tylko ma ochotę, rzuci kamieniem w stronę. Policja stale obiecuje opiekę, a mimo wszystko wypadki nie ustają i trwają już od sześciu dni. Dziennik donosi, że w Strzelcach zebrała się w czasie nabożeństwa majowego grupa ludzi, która zwała się uczestników polskiego nabożeństwa, spisywała ich nazwiska oraz fotografowała ludność. W Imielnicy w pow. strzeleckim wymalowano na murze kościelnym napis głoścący, że każdy kto czuje się Polakiem powinien się wynieść razem z proboszczem do Polski, póki jeszcze czas.

W Dzierżkowicach nauczyciel niemiecki Milsch własnowolnie opublikował, że po wygaśnięciu traktatu mniejszościowego z Polską odbywają się tylko niemieckie nabożeństwa majowe. W Opolu wybito szyby w lokalu Wydziału Kongregacyjnego Związku Polskiej Młodzieży Katolickiej.

W Dobrodzieniu wybito szyby w banku ludowym. W Szymbarkach dwaj napastnicy zniszczyli gazety polskie. Tajna policja państwowa w Opolu zakazała wydawnictwu „Katolika“ wywieszenia gazety.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Polska pokonała Holandję 4:1 w rozgrywkach o puchar Davisa

WARSZAWA. Pat. W niedzielę zakończył się w Warszawie mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Polską i Holandją. Zwyciężyła w ogólnej punktacji Polska w stosunku 4:1 i walczyć będzie w następnej rundzie z Niemcami w Warszawie.

W niedzielę odbyły się dwa spotkania.

Tłoczyński pokonał van Svoła 13:11, 4:6, 6:2, 6:3.

Baworowski zwyciężył Highana 0:6, 6:3; 6:4; 6:2.

Pierwsze spotkanie Tłoczyński — van Svol było niesłychanie ciekawe. Trwało ono około 3-ch godzin, co jest nielada wysiłkiem dla obu zawodników. Sam pierwszy set trwał aż 80 minut. Początek aż do stanu 4:4 obaj zawodnicy wygrywały swoje serwisy. Następnie van Svol wygrywa serwis Polaka, ale przegrywa wasny. Holender w tym okresie przewyższa Polaka grą przy siatce. Polak jest jednak szybszy i bardziej regularny. Niesłychanie ciekawa walka o prowadzenie toczy się aż do stanu 11:10 dla Tłoczyńskiego. Tłoczyński o mało nie przegrywa gdyż marnuje setbola i pozwala przeciwnikowi wyrównać na 11:11. Ostatnie dwa game zdobywa Tłoczyński wygrywając w ten sposób pierwszego seta.

Derby Krakowa wygrywa Wisła bijąc Cracovię 5:1

KRAKÓW. Pat. Krakowskie „Derby“ piłkarskie mecz ligowy Wisła — Cracovia wzbudził jak corocznie olbrzymie zainteresowanie gromadząc blisko 7000 widzów. Zawodniczo ostatecznie forma Wisły znalazła dobitne potwierdzenie w przegrywaniu zwycięstw nad lokalnym rywalem Cracovią w stosunku 5:1.

Odezwa Biskupów polskich do wiernych

Polska milująca pokój stanęła przed koniecznością doradczego uzupełnienia środków swej obrony. Wskutek załamania się prawa moralnego w stosunkach między państwami, w których armia pozostała prawie jedyną rękojmią bezpieczeństwa granic, praw, niepodległości. Dozbrojenie wysunęło się na czoło naszych zagadnień państwowych.

Zarządzenie obronności wstrząsnęło Rzeczpospolitą. Przeświadczanie o koniecznej ofierze ogarnęło obywateli. Koło zwycięskiej armii skupił się naród jak nigdy dotąd. Gdy w minionych wiekach nawet w ciężkich potrzebach skąpieno nieraz wojsku koniecznego wyposażenia, obecnie wszyscy spieszą z ofiarą mienia, z groszem wdowim, z dziecięcą danią, pańskim darem, z zapisem krwi, z wojennym podatkiem życia. Niezawodny patriotyzm przemówił akcentem bohaterstwa. W błękitach nadwiślańskich wzbił się władnie Orzeł Biały, zbrojny w moc i gromy. Ludy uwierzyły w polskie mocarstwo.

W takiej to chwili my, wasi Biskupi, odzywamy się do was z doradczej swej konferencji słowem, którego w doniosłych dniach naszego życia słuszenie oczekujecie. Odezwa to krótka. Dyktuje nam ją obowiązek pasterski i głębokie obywatelskie poczucie.

Do zadań Rzeczypospolitej w obecnej chwili dziejowej powinniśmy się ustosunkować z niezłomną wiarą w Opatrzność Bożą, ze spokojem, którego nas Chrystus uczy, słowy: „Czemu bojaźliwi jesteście, małej wiary“? Wierzymy że w planach i porachunkach bożych żaden dobry uczynek nie przepada. Ani w losach człowieka, ani w dziejach ludów nie giną bez skutku służba boża cnota, ofiara szlachetna, uczciwa praca, dobra wola.

Otóż w odrodzonej Polsce, mimo ludzkich błędów i grzechów, wielbiliśmy i czciliśmy Boga i chcemy Mu coraz wierniej służyć. Odparliśmy bezbożniczy komunizm od granic Rzeczypospolitej i nie pozwoliliśmy, by się w polskim życiu pod błędnymi hasłami kultury niechrześcijańskiej zagnieździł. Wyrastamy z bezbożnictwa, wolnomyślicielstwa, pozytywizmu. Leczymy się starymi, obojętnej religijnej. Bronimy się skutecznie przed sąsiedzkim neopogaństwem, mimo że się do nas zakradło w ewczej skórze łowiańskich podań i obrzędów. Coraz jawniej, coraz oficjalnie i coraz szerzej opieramy życie polskie na zasadach chrześcijań-

skich i na Bożem prawie. Duchem Chrystusowym krzepimy się na wewnętrzny wzrost i powodzenie a na zewnątrz nie holdujemy zasadom gwałtu i przemocy, nie czyhamy na bezbronnych sąsiadów, wyznajemy hasło braterskiej współpracy ludów, chcemy promieniować na około siebie nie błyskawicami najazdu, lecz światłami kultury chrześcijańskiej.

Jesteśmy pewni, że tak postępując, nie sprzeniewierzmy się swemu powołaniu owszem współpracujemy z Opatrznością i urzędujemy swym posłannictwem. Ufamy, że Bóg policzy nam tę dobrą wolę, ten wysiłek o Jego chwałę, ten trud o Jego Królestwo, tę troskę o dobro moralne, tę walkę ze złem. Nie wątpimy, że ta Opatrzność, której zawierzyliśmy się przy zmartwychwstaniu Ojczyzny, kiedyśmy ślubowaliśmy uroczyście postanowiliśmy wnieść Jej pomnikową świątynię w stolicy, natchnie nas myślą czynów wielkich, bohaterów, świętych i wesprze nas, sko po we własnym życiu i w życiu narodów torujemy drogę prawdziwej Bożej i prawu moralnemu.

Z tej moralnej podbudowy naszego patriotyzmu wypływa powaga naszej postawy praktycznej. W obliczu groźb wojennych zachowamy spokój, rozagę, godność. Jesteśmy czujni i gotowi na wszystko i dlatego nie poddamy się panice, plotkom, prowokacjom. Zdwoimy sumiennosc i wytrwałosc w powinnościach swego zawodu, a zarazem bez odciągania się spełnimy każdą służbę obywatelską.

Współdziałając będziemy z zapalem z władzami państwowymi w wykonywaniu rozporządzeń przygotowujących życie kraju na moźliwosci wojenne iu obronie Ojczyzny i wiary, dla ratowania swobód religijnych i sumienia, dla wolności ducha i życia narodowego dozbieramy armię i wyposażymy ją w skrzydła potężne. Wiarą, entuzjazmem patriotycznym, szlachetną wolą zgodzi sięcać będziemy zniech miłości Ojczyzny, iżby rozgrzał płomień-niem niezbytym jako nasz hołd modlitewny ku Bogu, jako krzyż wyrastający z serc, jako wołanie Polski o pokój ludów, jako syp ognisty przed narodem dla obcych zaś jako godło przyjaźni, ale zarazem w razie potrzeby jako znak stanowczej przestrogi.

W tym duchu pojednania, ale i nieustępliwej obronności łączymy się całym sercem ze wspaniałymi odezwaniami pokoju i sprawie dliwosci Ojca św. Piusa XII. Opatrzność wyznaczyła Go na a-

niola pokoju, na Papieża pojednania, na apostoła zgody. Polska, pragnąca być trwałym czynnikiem równowagi i pokoju, a powołania do spełnienia roli godnie ludów, będzie popierała szlachetne inicjatywy „Pasterza Anielskiego“ czynem i modlitwą. Dla uproszenia Rzeczypospolitej opieki Bożej a narodem pokoju zarządzamy w myśl intencji Ojca św. co następuje:

1. Przez nadchodzący miesiąc maj należy ze szczególną gorliwością odrabiać we wszystkich kościołach za pomyślność Rzeczypospolitej i pokój świata nabożeństwa majowe. Podczas takich rozbrzmiewać będą suplikacje. Każde nabożeństwo za kończy się śpiewem „Boże coś Polskę“.

2. Niech wierni starają się pogłębić w tym okresie życie religijne, przystępując częściej do Sakramentów świętych i pełniąc uczynki miłosierne.

3. Bractwa, sodalicy i organizacje katolickie niech zdwoją swą gorliwość apostołską i niech urządzają w maju wspólne Komunii święte.

4. Do was przedewszystkiem, drogie dzieci polskie, zwracamy się z wezwaniem, byście poszły za głosem Ojca świętego i co-dziennie brały udział w nabożeństwie majowym, ofiarując swe modlitwy i dobre uczynki za pomyślność Państwa Polskiego i o zgodę wśród narodów.

5. Ze szczególnym zapalem i uroczyścią należy obchodzić w bieżącym roku uroczystość Najsw. Maryi Panny Królowej Korony Polskiej.

„Laska Pana Naszego Jezusa Chrystusa z wami“.

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1939

August Kardynał Hlond, Arcybiskup Andrzej Szepczycki, Arcybiskup Bolesław Twardowski, Arcybiskup Adam Sapieha, Arcybiskup Romuald Jalbrzykowski, Arcybiskup Antoni Juljan Nowowiejski, Arcybiskup Stanisław Gall, Biskup Grzegorz Chomyszyn, Biskup Józef Kocylowski, Biskup Marjan Leon Fulman, Biskup Henryk Przeździecki, Biskup Adolf Szelażek, Biskup Stanisław Łukomski, Biskup Stanisław Okoniewski, Biskup Teodor Kubina, Biskup Karol Radoński, Biskup Włodzimierz Jasiński, Biskup Franciszek Lisowski, Biskup Stanisław Adamski, Biskup Franciszek Barda, Biskup Kazimierz Bukraba, Biskup Józef Gawlina, Biskup Jan Lorek, Biskup Czesław Kaczmarek, Ks. Administrator Apostolski Jakub Medwecki, Ks. Wikariusz Kapitulny Dionizy Kajetanowicz.

Ks. Windsoru w Verdun

VERDUN. Pat. Księstwo Windsoru udali się wczoraj pod pomnik bitwy, gdzie odbyła się uroczysta manifestacja na cześć bohaterów francuskiej. Po odbytej uroczystości księstwo Windsoru odwiedziło mauzoleum wzniesione ku czci Garybaldczyków oraz żołnierzy amerykańskich z Pensylwanii.

Wici zabiegają o subsydia

(M.) Pewne zainteresowanie w kręgach politycznych stolicy, jak donosi Agencja Agrarna, wywołała wiadomość o odbytem ostatnio posiedzeniu zarządu głównego Stow. Młodz. Wiejskiej „Wici“, na którym ukonstytuowało się nowe prezydium tej organizacji. Podczas obrad został bowiem zgłoszony wniosek, ażeby poczynić krok w ministerstwie rolnictwa celem uzyskania subsydjów na prace przysposobienia rolniczego, subsydjów, jakie otrzymują inne organizacje młodzieżowe. Część członków zarządu sprzeciwiała się temu wnioskowi, wychodząc z założenia, że krok taki byłby niezgodny ze stanowiskiem ideowym organizacji, przestrzegającej zdecydowanie swej niezależności. Wniosek w głosowaniu upadł. Sam fakt atali wysunięcia takiego wniosku komentowany jest jako próba zmiany dotychczasowego stanowiska „Wici“.

Od Wydawnictwa

1) Przy wypełnianiu przekazów prosimy o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymienienie na jaki cel pieniądze są przysyłane — prenumerata, ogłoszenie, ofiary.

2) Przy komunikowaniu nam o zmianie adresu prosimy podawać oprócz adresu nowego także i adres dotychczasowy.

Zachęta Nieznany i znany

Dość często wychodzący tygodnik „Szpilki“ zamieszcza w numerze, który ukazał się ostatnio, między innymi, doskonałe wierszyki satyryczne świąteczne Karpinińskiego. Pozwólmy tu sobie zacytować wiersz p. t.: „Zachęta“.

Jest jeden obraz
Słynny w „Zachęcie“
Który Polacy
Kochają święcie...

Obraz na Polskę
Sławny i Lilwę
Pędzła Matejki
...Przedstawia bitwę...

Przed nim w „Zachęcie“
Ludzi kolejki
Stają wpatrzono
W geniusz Matejki...

I kto go ujrzał
Zawsze pamięta:
— „Zachęta“... Obraz...
— Obraz... zachęta!!!

Z okazji 1 maja kanclers Hitler przemawiał do młodzieży niemieckiej, w berlińskim Lustgartenie. Mowa ta przeszła u nas niemal bez echa. Pisze o niej niedzielną „Robotnik“:

I w tej mowie również niezmiernie dowodny mówca powoływał się na Opatrzność, doskonale wiedząc o tym, że Opatrzność nie ma zwyczaju nadsyłania zaprzeczeń lub sprzeciwów i powołaniem się na odpowiedzialność artykułu ustawy prasowej lub bez takiego powołania się.

Pomiędzy innymi pan kanclers Hitler dziękował Opatrzności, że z byłego nieznanego żołnierza uczyniła go wodzem niemieckiego narodu.

Jak wiadomo pojęcie „Nieznany Żołnierz“ stało się dla całego świata symbolem tego żołnierza, który padł za Naród i Ojczyznę bezimiennie. Żołnierz nieznany to kości, to szczątki tego człowieka, który żył, poszedł się bić, zginął i przestał istnieć. Dał ożywie swą najwyższą wartość życia, a w zamian nie otrzymał nic, nie pozostało nic, gdyż niewiadomo do kogo należały te szczątki, kości, prochy czy strzępki munduru. Jakies nazwisko, oznaczające kiedyś te szczątki, otrzymało gdzieś tam, w jakimś urzędowym rejestrze, dopisek „Zaginął“, a taki dopisek mógł oznaczać, że dostał się do niewoli, albo, że zdezerterował. Dlatego pojęcie „Żołnierz Nieznany“, tego bezimiennego bohatera, nabrało w całym świecie znaczenia szczególniejszego symbolu.

Feljetonista „Robotnika“ wyliza wszelkie różnice między Nieznanym Żołnierzem a kanclerzem Hitlerem i konkluduje: „aby być „nieznany żołnierzem“ trzeba się we wszystkim do niego upodobnić“.

W każdym razie należy stwierdzić, że użycie tego terminu przez Fuehrera, w stosunku do siebie, było wysocznietaktowne.

A pomijając wszystko inne, jest znany. Za bardzo!

Koncert Małcużyńskiego w Kownie

KOWNO. Pat. Wczoraj w wypełnionej sali konserwatorium kowieńskiego odbył się koncert pianisty polskiego Witolda Małcużyńskiego. Gra artysty znalazła pełne uznanie krytyki litewskiej. „Lietuvos Žinios“ w recenzji podkreśla, że Małcużyński jest artystą, który wznosił się wysoko ponad zwykłą normę dobrych muzyków „20 Amzius“ podkreśla wspaniałą technikę pianisty polskiego. Gra artysty jest pełna żywiołowości, a jedno cześnie czaruje miękkimi tonami.

ZAPISZ SIĘ DO TOWARZYSTWA POPIERANIA BUDOWY PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH!

W terenie i na torach

Gościnny występ piłkarzy wileńskich w Grodnie

WKS „Śmigły“ — WKS Grodno 2:1 (2:0)

Ubiegłej niedzieli piłkarze „Śmigłego“ gościli w Grodnie gdzie z miejscowym WKS rozegrali towarzyski mecz, zakończony stosunkowo trudnym zwycięstwem wilmian 2:1 do przerwy 2:0.

Gra przez obie połowy meczu miała charakter wybitnie równorzędny i stała na miernym poziomie. Bramki dla Wilmian zdobyli: Kłoda i Iwanczyk, zaś dla gospodarzy Mielnikow.

Na marginesie występu na szczytach w Grodnie i osiągniętego tam wyniku nasuwają się mimowoli myśli nad możliwościami wilmian w tegorocznych bojach o wejście do Ligi PZPN. Mamy wrażenie, że tak

łatwo nie pójść walki eliminacyjnej w br., jak to miało miejsce w ub. roku i na kierownictwo drużyny spada odpowiedzialność za powodzenie w pierwszych bojach. Ostatnich kilka spotkań „Śmigłego“ rozegranych na terenie Wilmian i poza Wilmian mówią o „motorem“ ataku jest Krawczyk który niestety dotychczas nie otrzymał pozwolenia na granie w „Śmigłym“. Zatem kierownictwo powinno dołożyć wszelkich starań aby wspomniane zwolnienie Krawczyka otrzymał i to jak najszybciej, bowiem zgranie ataku to jest koniecznym warunkiem powodzenia w walkach o wejście do Ligi. (h)

Ognisko — Makabi 3:3 (1:1)

Rozegrany wczoraj w Wilnie na boisku przy ul. Wiwulskiego mecz o wicemistrzostwo Wilna pomiędzy Ogniskiem a Makabi,

zakończył się wynikiem 3:3 (1:1). Sędziował p. Kochanowski. Widzów około 1500. (h)

„Sokół“ wszedł do A klasy w piłce koszykowej

Wczoraj w sali Ośr. WF przy ul. Ludwisarskiej 4 zostały zakończone mistrzostwa Wilna w piłce koszykowej. Pierwsze miejsce zajęło „Ognisko“ zaś drugie „Sokół“ który wszedł do klasy A i na przyszły rok będzie grał o mistrzostwo Wilna w kl. A. (h)

Otwarcie sezonu w Trokach

WILNO. Na jeziorach Trockich odbyło się w dniu 7 bm. uroczyste otwarcie sezonu nawigacyjnego, które zorganizowała sekcja żeglarska Ligi Morskiej i Kolonjalnej Oddział w Wilnie oraz Oddział Wileński Yachting - Club RP.

Padający przez cały dzień deszcz spowodował, że do Trok przybyli tylko najwięksi miłośnicy sportu żeglarskiego z presem gen. Rudolfem Dreszerem, pionierem tego sportu prof. Czarnowski, mjr. Rahdenem, Łoba czewskim i red. Bohdanem Maciewiczem na czele. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św., którą odprawił miejscowy ks. prefekt Wasuciunek. Następnie odbyło się uroczyste podniesienie bander Ligi Morskiej i Kolonjalnej oraz Yacht - Clubu RP. Przy wciągnięciu flag orkiestra odegrała hymn narodowy.

Do zgromadzonych na brzegu jeziora żeglarzy przemówił gen. Rudolf Dreszer, który w krótkim swym przemówieniu, podniósł znaczenie morza oraz znaczenie placówki szkoleniowej Ligi Morskiej i Kolonjalnej na jeziorach Trockich. W końcu swego przemówienia gen. Dreszer zachęcał obecnych do dalszej wytrwałej pracy, szczególnie w chwili obecnej, kiedy żadne kółko w życiu społeczeństwa polskiego nie może ulec zahamowaniu.

Skończył przemówienie i pionier tego sportu na ziemi wileńskiej prof. dr. Czarnowski, jako delegat Yacht - Clubu Polskiego powitał żeglarzy i następnie rzucił historyczny rys rozwoju tej gałęzi sportu, podnosząc przytem, że Troki były jedną z pierwszych placówek w Polsce wśród ośrodków żeglarskich.

Uroczystość zakończyła się piękną defiladą flotyl po wzniesionych falach jeziora Trockiego w której brało udział 16 żaglówek, reprezentujących Ligę Morską i Kolonjalną i Trocki WKS.

W roku bieżącym Sekcja Żeglarska LMK, zamierza rozszerzyć swą działalność i jeszcze bardziej popularyzować ten sport wśród młodzieży ziem północno-wschodnich. W chwili obecnej czynny udział w Sekcji Żeglarskiej bierze 72 członków, w tym 2 kapitanów morskich 3 sterników morskich i 28 sterników śródlądowych. W bieżącym sezonie powiększono również tabor o 3 nowe łodzie. Jeśli się zważy, że budżet Sekcji Żeglarskiej jest mały i że każda łódź kosztuje ponad 1.000 zł. to inwestycje te należy uznać za poważne wzmocnienie Sekcji.

W bieżącym sezonie Sekcja Żeglarska LMK jak zresztą i w ubiegłych latach, uruchomi parę kursów wyszkoleniowych, które prowadzić będą odpowiednio wykwalifikowani instruktorzy żeglarscy i pływacze. Uczestnicy kursu będą przystąpi do pełnego taboru Sekcji, liczącego 12 różnych typów żaglówek. W tym też sezonie na kursach tych będzie wzięło również brała udział w Trokach i młodzież szkolna, która jeszcze niedawno szkolona się na Pomorzu. Według obliczeń w roku 1939 sport żeglarski w Wilnie wzbogaci się o 110 nowych i młodych członków.

Jak z tego widać, sport żeglarski zyskuje sobie coraz większą popularność, zwłaszcza wśród młodzieży, ugruntowując sobie samą piękną przyszłość na terenie Wileńszczyzny.

Niespodzianki na zawodach o mistrz. Ligi

Warszawianka bije Polonję 5:1

W meczu o mistrzostwo Ligi rozegranym w Warszawie wobec 8 tys. widzów Warszawianka pokonała niespodziewanie Polonję 5:1 (1:1). Do przerwy gra była raczej wyrównana, dopiero po zmianie pół Polonja zalała się i przegrała wysoko.

2:2 (1:1). Do spotkania tego Pogod wystąpiła osłabiona brakiem Wasiewicza.

WARTA A.K.S. 2:1 (1:0)

POZNAŃ. Przy chłodnej i deszczowej pogodzie rozegrany został mecz ligowy pomiędzy Wartą a AKS, zakończony zwycięstwem gospodarzy w stosunku 2:1 (1:0).

RUCH W DALSZYM CIĄGU PROWADZI W TABELI

Po niedzielnych zawodach o mistrzostwo Ligi nastąpiły duże przesunięcia w tabeli. Jedynie na pierwszych dwóch miejscach sytuacja jest bez zmian. Prowadzi w dalszym ciągu Ruch, podczas gdy Wisła umocniła się na drugiej pozycji.

RUCH GEOMI GARBARNIĘ 5:0

KATOWICE. Rozegrany w niedzielę w Wielkich Hajdukach mecz ligowy pomiędzy Ruchem i Garbarnią zakończył się wysokim zwycięstwem Ruchu w stosunku 5:0 (1:0).

LWÓW. Mecz ligowy rozegrany w niedzielę we Lwowie między Union Touringiem a Polonją zakończył się nieoczekiwanym wynikiem remisowym

356 tysięcy ha lasów prywatnych

na Wileńszczyźnie

WILNO Ogólny obszar lasów prywatnych na terenie województwa wileńskiego wynosi 356.300 ha i składa się z 4949 obiektów, z tego drobna własność do 50 ha stanowi 4204 obiekty o powierzchni 39.493 ha, oraz średnia i większa własność 745 obiektów o powierzchni 317.807 ha, z których 533 obiekty o łącznej powierzchni 215 tys. ha posiadają zatwierdzone plany lub programy gospodarcze, t.j. 67%. Reszta lasów średniej własności oraz lasy drobnej własności — planów gospodarczych nie posiada.

Personel ochrony lasów w roku ubiegłym został powiększony przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych o trzy etaty komisarzy, a w związku z tem obecnie województwo wileńskie

podzielone jest na 7 obwodów komisarzy ochrony lasów, zamiast dotychczasowych 4 obwodów.

Stan zalesień z roku na rok poprawia się, lecz pozostawia jeszcze dużo do życzenia, czeka na zalesienie jeszcze zgórą 15 tys. ha gruntów leśnych.

Najgorzej pod względem zalesień przedstawiają się drobne lasy, którym z pomocą winny przyjsze Izba Rolnicza oraz samorządy terytorjalne. bez tej pomocy drobna własność nie zdoła uporządkować swych lasów i dokonać koniecznych zalesień.

Jeżeli chodzi o lesistość województwa wileńskiego, to wynosi ona tylko 21%, t.j. przeciętna dla całej Polski.

Przeszło dwadzieścia zgromadzeń wyborczych odbyło się wczoraj w Wilnie

(kes) Cała niedziela wczoraj — w związku z przypadającymi na dzień 21 maja br. wyborami do Rady Miejskiej m. Wilna przeszła pod znakiem zgromadzeń przedwyborczych. Wykazały też one większą frekwencję niż zgromadzenia poprzedniej niedzieli, poświęconej pokazom lotniczym na Porubanku. Do frekwencji przyczyniło się również ogłoszenie przez prasę numerów list poszczególnych ugrupowań na posiedzeniu Głównej Komisji Wyborczej dn. 5 maja.

ZGROMADZENIA KATOLICKO NARODOWEGO KOMITETU WYBORCZEGO

Zgromadzenia Katolicko - Narodowego Komitetu Wyborczego odbyły się w 9 punktach miasta i cieszyły się wczoraj dużą frekwencją i zainteresowaniem.

Przemówienia poszczególnych mówców były poświęcone poważnym zagadnieniom samorządowym, ale także podnosiły ideową wartość nadchodzących wyborów w dziedzinie unarodowienia życia naszego miasta. Szczególną uwagę zwrócili prelegenci na zagadnienia konkretne.

KONKRETNE HASŁA KATOLICKO - NARODOWEGO KOMITETU WYBORCZEGO

Naprzekór wybujałej frazeologii ozonowych przemówień i plakatów, będących tylko pustą gąbką słów, mówcy Katolicko - Narodowego Komitetu Wyborczego podnieśli na wczorajszych zebraniach problemy takie jak: nierówne ceny wody w Wilnie, jak nieuregulowana sprawa kaucyj na liczniki elektryczne, jak wreszcie bałagan wśród organów decydujących o zagadnieniach urbanistycznych. Wszystkie te zagadnienia żywo odczuwane przez Wilmian spotkały się na zebraniach z szerokim oddźwiękiem.

Znalazł również naświetlenie zereg problemów społecznych, o których zwłaszcza mówili kandydaci do Rady Miejskiej z list Katolicko - Narodowego Komitetu Wyborczego członkinie organizacji społecznych, zwłaszcza NOK-u.

STRONA TAKTYCZNA

Mówcy, po naświetleniu sprawdeowych, gospodarczych i spo-

Łucz. podczas gdy Wisła umocniła się na drugiej pozycji.
1) Ruch — 6 gier, 10:2 pkt., 23:6 st. br. 2) Wisła — 5 gier, 8:2 pkt. 13:8 st. br. 3) Warta — 5 gier, 6:4 pkt., 16:8 st. br. 4) Garbarnia — 6 gier, 6:6 pkt., 10:16 st. br. 5) Cracovia — 5 gier 6:4 pkt., 7:12 st. br. 6) Pogod — 5 gier, 5:5 pkt., 12:11 st. br. 7) A.K.S. — 5 gier, 4:6 pkt., 10:9 st. br. 8) Warszawianka — 5 gier, 4:6 pkt., 11:13 st. br. 9) Polonja — 5 gier, 2:8 pkt., 7:14 st. br. 10) — Union Touring — 5 gier, 1:9 pkt., 6:18 st. br.

cznych, które znalazło całkowite zrozumienie u słuchaczy, przechodzili przeważnie do strony taktycznej obecnych wyborów. Wystawiło w Wilnie listy kilka innych ugrupowań. O żydowskich niema mowy, tak samo o socjalistycznych, gdyż postawa narodowego Wilna jest znana. Ale lista „Ozonu“, ukrywająca się pod pseudonimem „Błoku Chrześcijańsko - Gospodarczego“ na której kandydują w dużej ilości urzędnicy pochodzący nie z Wilna, lub też pewna liczba osób znanych Wilnu ze swego oblicza nie mającego wspólne go z walką o unarodowienie, lista ta może wprowadzać w błąd. Wilno więc musi się mieć na baczności i szczególnie uważać, że by tego błędu uniknąć. Trzeba bowiem w Radzie Miejskiej ludzi niezależnych, nie siedzących na kilku stołkach.

TRUDNOŚCI TECHNICZNE

Kilku mówców wysunęło również sprawę trudności, jaka istnieje wobec różnych numerów Kat. - Narodowego Komitetu Wybor. w różnych okręgach. Każdy wyborca musi uważać, żeby mu nie podsunęto w dywersyjnej agitacji numeru fałszywego. Musi sprawdzić, czy to jest numer Katolicko - Narodowego Komitetu Wyborczego.

ZEBRANIA LEWICY

Lewica urządziła wczoraj sześć zebrań. Przemawiali na nich z bardziej znanych mówców pp. dr. Dobrzański, adw. Zagórski, Owczynniki, Stażowski prof. Pełtrusewicz Stein, Gnis, Ferszt i in. Zebrania odbyły się w lokalach

S. T. P.

Eugenja Leblowa

zasnęła w Bogu dnia 7 maja 1939 r. w Pikieliszkach koło Wilna, przeżywszy lat 37.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Pikieliszkach w dniu 9 maja 1939 r. o godz. 7 rano. Pogrzeb tegoż dnia o godzinie 10 rano na cmentarzu w Niemenczynie.

O tym smutnym obrządku powiadamiają znajomych i przyjaciół — stroskani Mąż, Siostra i Rodzina.

Uczczenie prof. St. Kościalkowskiego

Celem uczczenia dnia Imienia Kuratora Koła Grodnian — studentów U.S.B. p. prof. Stanisława Kościalkowskiego, członkowie Koła złożyli za pośrednictwem administracji „Słowa“ na FON zł. 50.

Ponadto Koło składa w administracji „Słowa“ 20 zł. na cel według uznania p. profesora.

Święto Patrona Szkoły w Liceum i Gimnazjum Im. kr. Zygmunta Augusta

Było ono odmienne od dotąd urządzanych, nie miało charakteru historycznego. Stało pod znakiem przygotowania do życia społecznego, do wywołania obronności kraju. Odbyta po nabożeństwie akademja tchnęła nastrojem gotowości do ofiar dla Polski.

Ze sprawozdania p. Dyrektora Żelaskiego dowiedzieliśmy się, że na hasło dobrodziejstwa kraju szkoła zdobyła się na silny odzew. Zbiórka na FON data 1656 zł 16 gr, jedną obligację Poż. Narod. na 100 zł, 1 monetę 5 rublową złotą i 3 monety srebrne. Prym w zbiorce — trzymały kolejno klasy: 3-b, 2-b, 4-a. Pożyczki zaś Obrony Przeciwlotniczej subskrybowano na 6.390 zł, w czym 100 zł Bratniej Pomocy.

Dowiedzieliśmy się też o innym jeszcze sposobie akcji w tym samym kierunku — dozbierania, że mianowicie Opieka Rodzicielska zakupiła dla hufca szkolnego 40 masek gazowych, zaś Bratnia Pomoc 40 łopatek i 1 wiadro.

Przygotowanie strzeleckie stanęło w szkole wysoko. Zespół szkolny na międzyszkolnych zawodach strzeleckich potrafił zdobyć pierwsze miejsce i nagrodę Pana Kuratora, do zawodów zaś wewnętrznych na ogólną ilość 610 uczniów stanęło 510, przy czym nagrodę Opieki Rodzicielskiej i I-sze miejsce zdobyła I klasa licealna mat.-fizyczna, II-gie — II klasa licealna przyrodnicza, a III-e — kl. IV-a. W konkurencjach indywidualnych na czoło wysunęli się uczniowie Romanowski, Witort i Siwik w grupie licealnej, a Wrzos, Hubar i Zaniewski w grupie gimnazjalnej.

Ostatni wreszcie dowód przygotowania uczniów do współpracy z pokoleniem starszym w zakresie obywateli kraju mieliśmy w tym, że w okresie pogotowia przeciwlotniczego w Wilnie — z bardzo dobrym wynikiem — w służbie dozoru i łączności wraz z obsługą stacji krótkofalowej — brało udział 36 uczniów.

Przy rozdawaniu nagród i dyplomów zabrał głos prezes Opieki Rodzicielskiej p. Pk. Szafran. Szerezy żołnierski jego apel był ze strony uczniów niejednokrotnie przerywany nie mniej szczerymi, entuzjastycznymi oklaskami.

Pewnym łącznikiem między czasem, który upłynął a współczesnością, było przemówienie abiturienta szkoły z przed lat dziesięć, Rady przy Lidze Narodów p. Meyszowicza. Młodzieńcze chlonało każde słowo tego, który niedawno, jak oni, siedział na ławie szkolnej.

Premjery w kinach „CASINO“

„DAMA NA DWA TYGODNIE“

Nie wiem czy aktorki doбира się do scenarjusza, czy też scenarjusz pisane są specjalnie dla gwiazd, w każdym razie ten film wyjątkowo odpowiada warunkom Jean Crawford, która jest również naturalną śpiewaczką najniższego rzędu knajpy portowej, jak i wytworną damą. Uroki krajobrazu tyrolskiego, romantyczny listonosz sprawujący swe funkcje w dziedzictwie po ojcu i dziadku, piękna i oryginalna muzyka tyrolska, a przede wszystkim poetki nieomal tekst dialogów, zaczerpnięty zresztą z powieści, z której film jest przerobką — wszystko to każe zaliczyć go do pierwszorzędnych.

Choćby tylko dla samej sceny nastrojeniem, w którym bohaterka myje twarz, warto zobaczyć ten obraz. Czy w życiu bywają takie śpiewaczki, z najbliższej tawerny, które mogą stać się damami na dwa tygodnie? Może, może.

DLACZEGO DOTYCHCZAS NIE ZAPISALES SIĘ NA CZŁONKA P. C. K.

Zatarg w autobusach

WILNO. Wobec niezdecydowanej odpowiedzi Arbonu na żądanie pracowników niewykluczono, że do Wilna zjedzie komisja ministerjalna. W wypadku jednak gdyby nie doszło do porozumienia lub gdyby ministerstwo opieki społ. nie ingerowało pracownicy autobusów zdecydowani są uciec się do strajku.

Ustalenie herbu miasta

WILNO. Na ostatnim posiedzeniu magistratu została definitywnie załatwiona sprawa herbu miasta. W wyniku prac specjalnie powołanej komisji (w skład której wchodził p. doc. Adamus), herb n. Wilna ustalony został, zgodnie z danymi historycznymi z czasów dawnej Rzeczypospolitej a po części też z okresu porzoborowego, jako przedstawienie św. Krzysztofa (legenda o Chrystoności). Wzorem pieczęci szafarskiej z wieku XVIII herb umieszczony będzie na tarczy. Naśladując zaś pieczęć z 1812 roku nad tarczą widnieć będzie korona królewska. Sama postać św. Krzysztofa

przedstawiona będzie frontalnie, w ruchu i uginająca się pod ciężarem Dzieciątka Jezus. Szaty świętego, który stoi w wodzie odznaczają się ubóstwem. Trzymany w rękę dwukrzyż, skombinowany ma być z drzewem. Dzieciątka Jezus trzyma w ręku jabłko z krzyżem. Na widocznych brzegach ziemi, z obu stron świętego rośnie po jednym drzewie z dwiema tylko gałęziami, umieszczonymi jednostronnie. Barwy herbu ustalone zostały następująco: pole — jasno - czerwone, szaty Dzieciątka Jezus i św. Krzysztofa — białe, woda — srebrna, drzewa — białe. iz. A.

Programy radjowe

WARSZAWA

Poniedziałek, dnia 3 maja 1939 r. 6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają z...” 6,35 Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka (płyty). 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,15 „Fats” Waller — kompozytor i wykonawca. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja poludniowa. 13,00 Audycja dla kupców. — 13,30 „Muzyka poważna i lekka”. — 14,00 Przerwa. 15,00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży. 15,30 Muzyka obładowa w wykon. Ork. Rozgl. Lwowskiej. — 16,00 Dziennik południowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika na ukwa. 16,35 „Menażerka muzyczna”. 17,15 „Wypocznik, sprawność, kultura” — pog. 17,30 Recital skrzypcowy Zdzisława Roesnera. 18,00 Stylizowane pierścienie murzynskie (płyty). 19,00 Koncert rozrywkowy. 20,00 Audycja dla wsi. 20,15 D. c. koncertu rozrywkowego (z Katowic). 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 Ignacy Paderewski. — 21,30 Nowości literackie. 21,45 Śpiewa Lili Pons. 22,00 Koncert symfoniczny. 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. — 23,05 Wiadomości z Polski w języku francuskim. 23,15 Patrz program W-wy II-ej.

WILNO

Poniedziałek, dnia 3 maja 1939 r. 6,56 Pieśń poranna. Patrz program warszawski. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka poranna. 8,50 „Imieniny córki” — pog. Patrz program warszawski. 11,15 Operetki hiszpańskie. Patrz program warszawski. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Sprawy wiejskie. 13,15 Muzyka lekka. Patrz program warszawski. 15,15 Mała skrzyneczka dla dzieci słuchających radia w domu prowadzi Ciocia Hala. Patrz program warszawski. 16,30 Pieśni Mendelssohna i Schuberta. Patrz program warszawski. 18,00 Sylwetki sportowców. — 18,05 Utwory fortepianowe. 18,20 „Poradnik dla znudzonych”. Patrz program warszawski. 20,00 Czytanka wiejskie. Patrz program warszawski. 23,20 Zakończenie programu.

WILNO

Poniedziałek, dnia 3 maja 1939 r. 6,56 Pieśń poranna. Patrz program warszawski. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka poranna. 8,45 „Powracamy do zdrowia”. Patrz program warszawski. 11,15 Obrazy sielskie w muzyce. Patrz program warszawski. 13,30 Muzyka poważna i lekka. Patrz program warszawski. 18,00 Wiadomości sportowe. 18,05 Arje operowe. 18,20 Z naszego kraju. Patrz program warszawski. 20,00 Czytanka wiejskie. Patrz program warszawski. 21,45 Flet i obój. 22,00 Z życia Akademickiego USB. Tr. do Bar. 22,10 Notatki. Wilnianina. 22,20 Z dawnych oper. Tr. do Bar. Patrz program warszawski. 23,05 Zakończenie programu.

Tabela loterii

1 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana 10.000 zł. pada na nr. 103353

15.000 zł.: 107122

10.000 zł.: 19484

5.000 zł.: 10738 81233 127541

2.500 zł.: 18815 27279 34273

4196 97436 97588 103383 117491

128015

2.000 zł.: 4201 15532 21584

41085 52403 53198 71154 74417

110177 133023 156317 157390

1.000 zł.: 400 784 1802 4085

6124 6261 8375 12798 17871

20046 23327 29463 36882 41963

51112 67470 85485 94634 94955

127771 130684 130976 132814

133575 139150 140423 148892

151052 164639 164976

WYGRANE PO 250 ZŁ.

16 20 121 83 57 86 462 70 82 502

27 32 708 53 65 800 1072 61 180 245

34 42 478 513 57 779 951 2064 176

208 312 77 23 555 91 714 45 60 849

909 81 3010 356 409 509 658 710 44

805 922 4023 142 47 49 93 97 236

74 517 72 82 652 64 784 5076 15 44

52 458 581 763 827 902 47 6043 94

170 207 633 61 761 813 14 7024 48

281 407 18 90 532 43 682 768 960 83

8052 97 422 63 566 716 62 881 902

43 9025 239 422 624 852 43 54 913

78 10074 189 231 494 96 575 644 88

787 857 11038 910 204 55 427 85

547 56 666 718 518 1210 344 401

503 604 792 69 872 97 904 20 93

12894 443 524 67 638 616 62 14021

31 156 267 228 405 540 58 587 746

51 924 51 15146 345 460 521 57 604

943 61 16037 109 88 228 318 84 443

573 759 93 947 75 17004 11 146 57

313 62 406 59 555 638 54 834 69 923

33 18045 100 415 5 52 77 763 741

932 73 19038 128 256 456 503 600 55

67 87 710 13 44 67 87 811 20120 2059

30 409 67 769 816 5 810 11 21019

108 70 777 229 98 433 533 40 709

22155 52 280 334 664 967 23051 184

122 353 744 77 96 933 96 24124 51

289 722 809 41 932 95 25034 277 331

65 621 823 84 92 987 9 26188 300 526

46 88 774 740 57 84 814 45 27202

403 47 80 530 602 22 77 79 84 764

960 23015 120 42 310 307 480 76 772

818 80 96 925 55 23061 198 319 62

418 97 695 704 842 997 30119 41 53

274 474 574 619 30 831 46 939 78

31048 407 19 37 72 528 96 670 73

903 32009 131 260 535 640 838 54

929 33.

33187 232 520 58 61 409 504 604 43

94 729 79 873 925 37 34123 29 43 874

464 71 89 597 620 743 52 865 919 84

55032 72 174 80 279 303 400 408 530

62 077 23 33 95 765 99 853 968 86 94

36042 53 177 269 399 424 734 31 60

73 79 817 37160 83 313 425 41 51 76

322 816 99 38068 264 72 520 36 818

40 47 729 39188 283 324 48 642 801

61 40029 97 115 212 85 328 416 662

757 54 41029 108 87 607 24 738 52

91 910 17 64 42077 165 98 251 362 734

53 59 87 92 859 961 84 43110 62 740

505 604 53 65 798 841 44044 328 78

90 439 44 511 82 621 45 705 817 935

45090 158 237 59 95 316 426 632 84

45109 277 78 363 421 74 75 519 50

618 723 90 869 71 47004 50 280 420

566 617 71 833 946 125028 206 305
33 19 494 583 92 715 826 962 126176
217 85 436 66 79 522 62 609 127016
27 132 37 350 560 65 603 54 42 727
70 839 830 128120 95 264 354 513 602
70 94 820 33 960 129025 216 474
93 716 40 850 90 914 81
130082 83 146 248 72 352 447
36 837 97 903 131006 66 230 459
712 20 817 132120 230 351 420 615
54 748 865 981 133255 90 417 508
19 33 74 951 134110 2558 629 884
135119 10 245 33 411 528 652 730
136037 146 344 58 447 75 810 74
137016 96 249 74 407 97 717 26 46
95 918 133818 421 6 7118 961
139018 303 80 522 66 755 81
140229 380 508 85 761 966 58
141022 109 13 40 344 425 762 858
9 9149079 103 237 561 673 97
167 94 234 91 453 640 89 730 14400
143112 77 333 713 22 80 979 14500
73 89 232 33 36 480 710 66 914
146075 167 213 360 551 631 14700
121 34 36 65 255 66 809 535 64
740 148036 56 788 110 525 76 821
149075 110 29 47 67 287 494 66
150095 170 215 342 620 56 791
937 63 151005 82 99 122 63 245 55
421 581 724 813 91 11 152023 152
373 423 504 740 152026 143 555
83 648 77 91 921 31 51 154258
520 46 53 65 654 91 813 17 155931
65 372 400 61 505 73 66 897 900
156061 163 328 558 90 157001 56
503 18 73 951 938 64 158119 20 63
44 520 717 88 804 26 89 15036 151
40 1526 716 27

150098 299 308 404 5 76 89 558
697 936 161051 208 329 53 97 441
697 709 895 40 63 976 81 100000
61 677 824 58 99 163008 680 93
955 164120 201 339 408 852

III CIĄNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana 20.000 zł. pada na nr. 63955

16.000 zł. na nr. 742

25.000 zł. na nr. 16005

10.660 zł. na nr. 82325

5.030 zł. na nr. 34065 45377 115167

164277

2.500 zł. na nr. 2044 13762 45373

40927 65337 80000 90595 93639

16742 113325 116500 113403 113777

146269

2.000 zł. na nr. nr. 37640 54378

72239 89473 92173 114204 116527

119259 120210 123233 147250 154318

155337

1.000 zł. na nr. nr. 3146 5148 9732

12593 12669 21103 32523 38991 52034

49235 50331 55700 57150 63232

64638 70242 73223 73966 73046

78606 89462 93674 97775 99310

104440 102115 130575 111655 116300

118622 133365 151139

WYGRANE PO 250 ZŁ.

737 77 938 1004 227 46 80 391 452

535 615 27 839 918 34 91 2089 123

227 830 912 3523 63 4092 141 356

76 98 417 666 5892 6024 404 31 85

617 38 795 837 7034 177 468 717 904

8009 27 82 212 70 465 9194 10323

457 608 68 11046 82 12003 93 403

637 13259 356 14200 452 849 907 81

15151 462 684 766 886 16276 216 31

978 17018 52 96 13028 196 510 614

13353 441 47 864 20047 443 595 855

241 21133 906 43 22376 401 70 613

714 993 25045 225 543 714 31 957

24007 19 692 759 25072 225 516 697

26135 383 450 61 605 818 24742 77

619 617 932 28103 219 719 20 940

22624 124 43 74 851 808 309 893 995

30546 31250 439 825 32133 227 82

770 33393 499 534 636 739 25 34204

333 61 66 35049 419 77 79 30365 72

313 87 92 743 75 37057 172 238 393

421 863 921 38366 414 747 39077 85
312 468 509 749
40131 269 336 440 562 80 677 817
41463 633 775 878 976 865 42101 266
414 230 991 43602 838 44393 96
45389 421 66 733 46012 179 214 470
78 534 894 920 47123 377 627 630
984 49021 88 131 265 917 49223 84
886 56470 543 645 607 61469 888
52444 769 862 53095 381 678 702
54184 278 317 651 708 842 52555 902
56006 85 318 70 57134 421 64 50143
607 899 59303 573 865 891 69438 728
829 61371 441 523 631 788 331 62114
371 416 565 980 63026 551 52 939
64222 920 65176 785 66238 46 319
40 569 64 67262 639 63174 243 831
69850 70234 302 838 71152 203 9 723
37 72513 831 902 21 73190 238 703
31 74 123 224 476 947 75110 437
70 76035 58 63 783 772 952 85 77043
57 320 813 30 10050 114 252 316 427
29 70177 503 45 649 740 875

60205 914 81475 936 82209 851
23016 547 993 84010 787 85459 82
509 86134 638 984 87148 247 814
908 83148 300 69 477 650 704 827
692825 455 685 946 90198 474 575 414
51347 92 717 82145 93217 426 545
717 802 94082 136 603 81 702 991
95020 63 120 544 96837 856 97124
221 338 442 52 634 859 93247 93078
160 239 100392 509 874 945 101003
83 149 37 92 456 654 102219 794
100571 710 95 10301 33 491 566 743
331 936 105147 287 106021 226 345
484 595 973 107261 875 940 108207
8710011 59 302 70 594 713 801 83
110116 303 894 111269 594 92 113403
563 843 115156 239 97 439 619 787
848 497 817 924 38 117309 476 537
678 85 113002 413 743 119037 443
605 64 644 120013 135 396 806 121335
513 95 630 621 14

122000 706 123005 21 75 606 65
309 124030 590 80